

SASTAMALA

VATAJAN JA JÄRVIÄN (ISOJÄRVI) HISTORIALLISTEN KYLÄTONTTIEN ALUEIDEN MAAKAAPELOINTITYÖN ARKEOLOGINEN VALVONTA 2013

12.11.2013

SISÄLLYSLUETTELO

1	Johdanto	3
1.1	Hankkeen tausta	3
1.2	Tutkimusalueen topografia ja maakaapelointiin liittyvät kohteet	4
1.3	Käytetyt metodit	5
2	Havainnot	8
2.1	Vatajan kylätontti.....	8
2.2	Järviän (Isojärvi) kylätontti	10
3	Yhteenveto	14
4	Lähteet.....	15

Liite 1. Digitaalikuvaluettelo

Kartta 1. Valvotut alueet Vatajan (Vataja) kylätontilla, MK 1:1000

Kartta 2. Valvotut alueet Järviän (Isojärvi) kylätontilla, MK 1: 1500

Kartta 3. Havainnot Vatajan kylätontilla, MK 1: 1000

Kartta 4. Havainnot Järviän (Isojärvi) kylätontilla, MK 1: 1250

Taustakartat:

Maanmittauslaitoksen Maastotietokannan 11/2013 aineistoa

http://www.maanmittauslaitos.fi/avoindata_lisenssi_versio1_20120501

SASTAMALA

VATAJAN JA JÄRVIÄN (ISOJÄRVI) KYLÄTONTTIEN ALUEIDEN MAAKAPELOINTITYÖN ARKEOLOGINEN VALVONTA 2012

Tiivistelmä

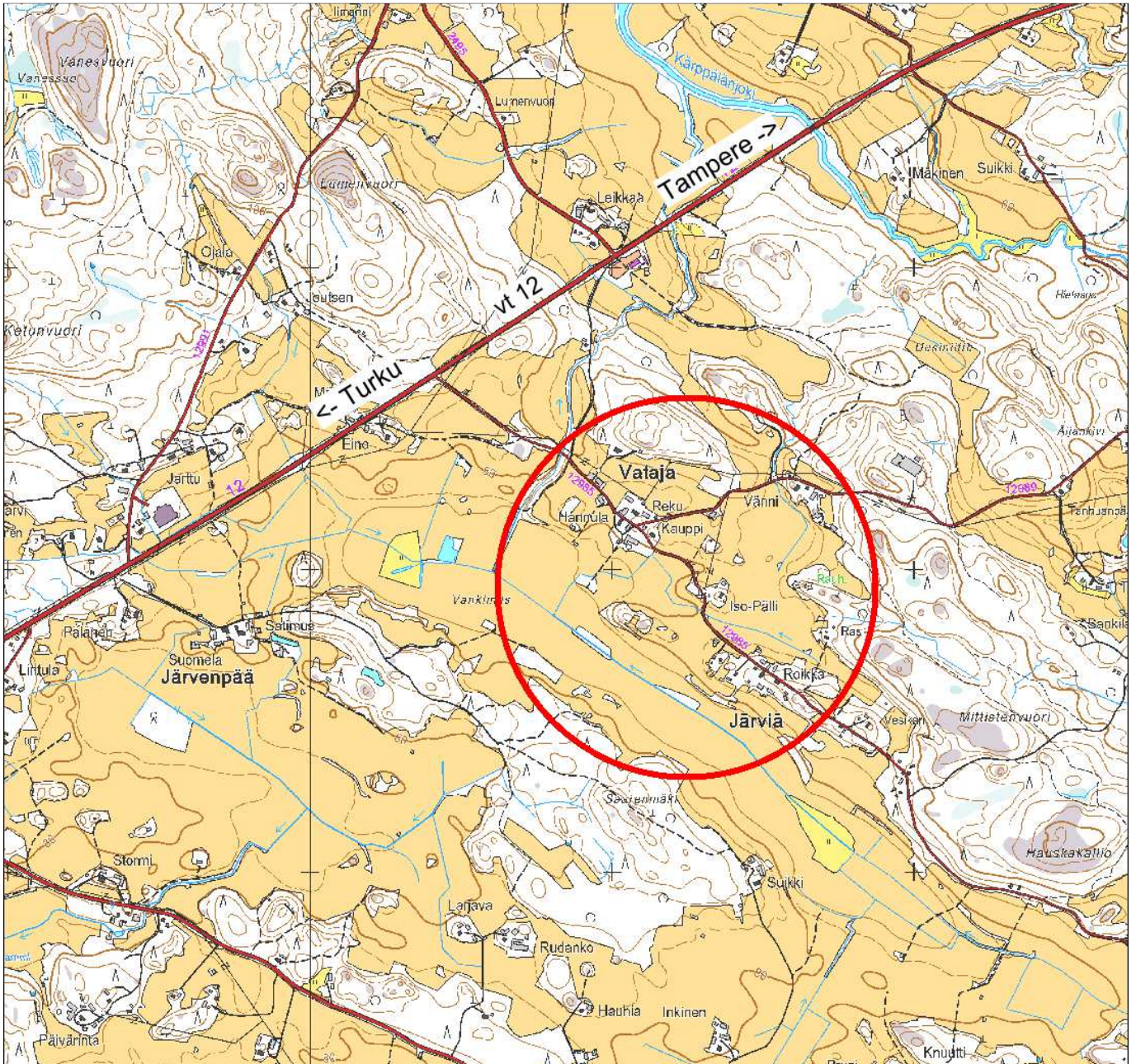
Kulttuuriympäristöpalvelut Heiskanen & Luoto Oy suoritti yhteensä kuusi kenttätyöpäivää kestäneen arkeologisen valvonnan Sastamalan Vatajan ja Järviän (Isojärvi) kylätonttien alueilla. Kylätontit on luokiteltu muinaisjäännösrekisterissä nk. muiksi kulttuuriperintökohteiksi. Valvonta liittyi sähkölinjan ilmajohtojen maakaapelointiin ja kahden uuden muuntamon alan kaivutyöhön. Valvonnan kustannuksista vastasi Eltel Networks Oy. Tutkimuksen yhteydessä ei havaittu merkkejä kiinteästä muinaisjäännöksestä. Maannokset kylätonttien alueella ja lähistöllä kaapelilinjauksilla ja muuntamoiden kohdalla olivat joko sekoittuneita tai niissä havaitut ilmiöt nuoria.

Arkisto- ja rekisteritiedot

Tutkimuskohteen nimi:	Vataja (mj. rek. nro 1000021337) Järviä (Isojärvi) (mj. rek. nro 1000021338)
Ajoitus ja tutkimuksen laatu:	Arkeologinen valvonta maakaapelointityön yhteydessä.
Tutkija:	FM Kirsi Luoto
Tutkimuslaitos:	Kulttuuriympäristöpalvelut Heiskanen & Luoto Oy
Kenttätyöaika:	25.3., 27.3., 2.-3.4., 8.4., 10.4., 29.-31.7., 23.9.2013 Yhteensä 6 kenttätyöpäivää
Tutkimuksen tilaaja:	Eltel Networks Oy
Kunta/kylä/tila	<u>Vatajan kylätontti:</u> Sastamala/Vataja/790-475-2-20 790-475-4-27 <u>Järviän (Isojärvi) kylätontti:</u> Sastamala/Vataja/790-475-2-20 790-475-2-9 Sastamala/Isojärvi/ 790-447-2-31 790-447-6-40 790-447-6-35 790-447-2-26 790-447-6-36
Peruskartta:	2121 10
Sijaintikoordinaatit:	P: 6807655 - 6808215 I: 291070 - 291545
Tutkimuksen löydöt:	Ei löytöjä.
Aiemmat tutkimukset:	Vatajan kylätontti: Jussila 2009 inventointi Järviän (Isojärvi) kylätontti: Jussila 2009 inventointi

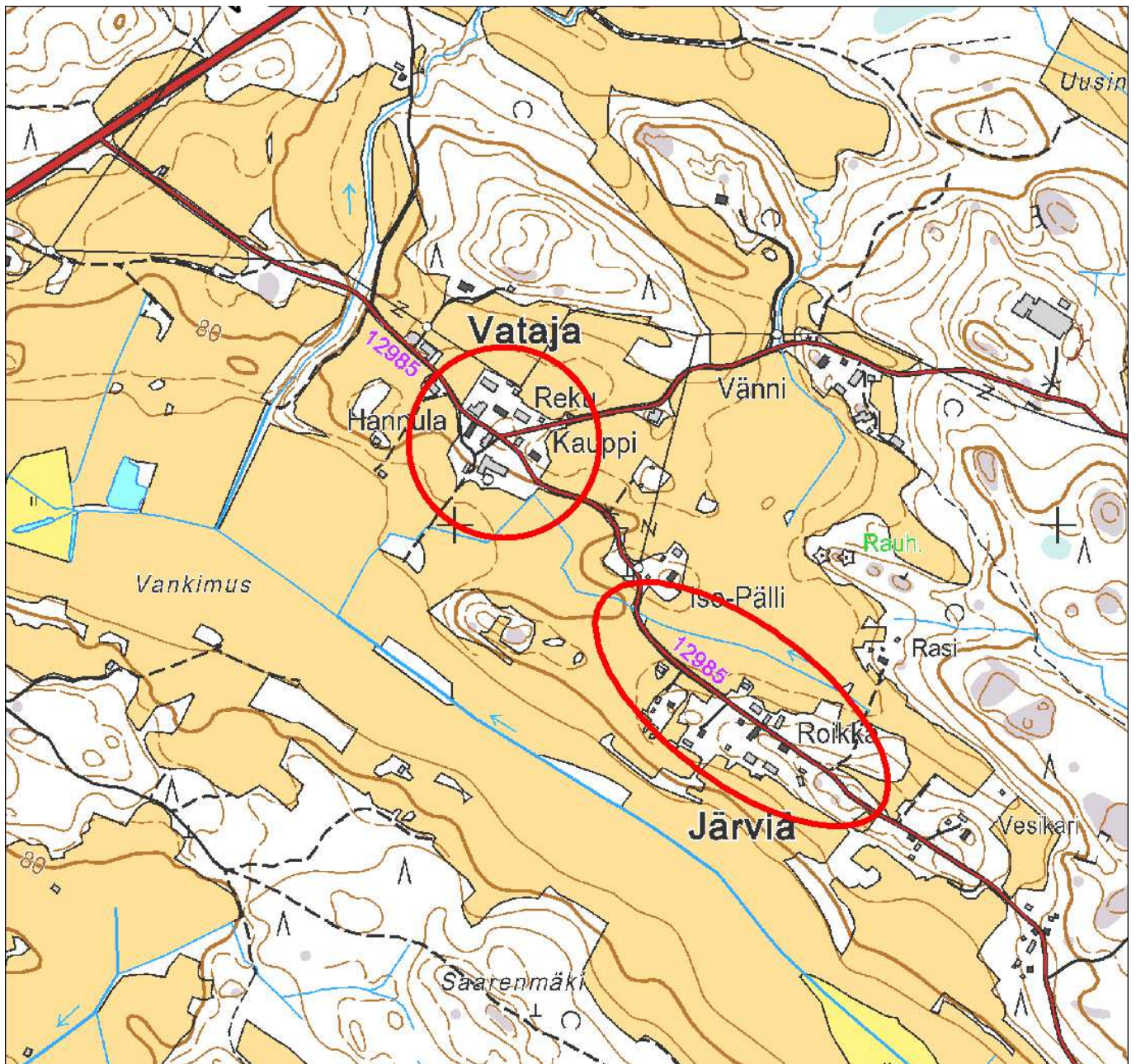

Aiemmat löydöt:	Ei löytöjä.
Raportin säilytyspaikka:	Alkuperäinen raportti Kulttuuriympäristöpalvelut Heiskanen & Luoto Oy:n arkistossa, kopiot Pirkanmaan maakuntamuseon ja Museoviraston arkistossa

Kuva 1. Tutkimusalueen suurpiirteinen sijainti merkitty kartalle punaisella ympyrällä.

Kuva 2. Valvottujen maakaapelilinjojen suurpiirteinen sijainti merkitty kartalle punaisella ympyrällä.

1 Johdanto

1.1 Hankkeen tausta

Kulttuuriympäristöpalvelut Heiskanen & Luoto Oy suoritti arkeologisen valvonnan Sastamalan Vatajan ja Järviän (Isojärvi) kylätonttien alueilla. Kylätontit on luokiteltu muinaisjäännösrekisterissä nk. muiksi kulttuuriperintökohteiksi. Valvonta liittyi sähkölinjan ilmajohtojen maakaapelointiin ja kahden uuden muuntamon alan kaivutyöhön. Hankkeeseen liittyy Pirkanmaan maakuntamuseon lausunto DIAR: 166/2012 sekä Museoviraston Heiskanen & Luoto Oy:lle myöntämä tutkimuslupa DNRO 001/302/2013. Valvonnan kenttätöitä tehtiin useassa alkukeväästä syksyyn ulottuneella periodilla (25.3., 27.3., 2.-3.4., 8.4., 10.4., 29.-31.7., 23.9.2013), ja niistä vastasi arkeologi (FM) Kirsi Luoto.

Valvontaan käytettiin yhteensä 6 kenttätyöpäivää (7,5 h/päivä). Valvonnan jälkityöt tehtiin marraskuussa 2013. Hankkeen kustannuksista vastasi Eltel Networks Oy.

1.2 Tutkimusalueen topografia ja maakaapelointiin liittyvät kohteet

Sähkölinjan maakaapelointityöhön liittyvät arkeologisesti valvotut alueet sijaitsevat Sastamalan keskustan kirkosta 10 km (Vataja) ja 10,5 km (Järviä) itään, valtatie 12:n kaakkoispuolella, Vatajan ja Järviän nykyisten kyläkeskusten alueilla (kuvat 1 ja 2). Maahan kaivettujen kaapeleiden ja muuntamorakennusten seikkaperäinen sijainti käy ilmi raportin liitekartoista 1 – 4. Vatajan kylätontilla valvotun maakaapelilinjauksen yhteispituus oli noin 175 metriä ja Järviän kylätontilla noin 230 metriä. Tämän lisäksi valvottiin molemmilla kylätonteilla yhteensä kahden muuntamorakennuksen pohjan kaivuta sekä neljän tienalitusstunkkauksen tulo- ja poistoalueiden kaivutyötä. Vatajan kylätontille ja sen läheisyyteen kaivetut kaapelilinjat sijaitsivat täysin nykyistä rakennuskantaa käsittävillä alueilla. Suurin osa rakennuksista oli yhä ympärivuotisessa käytössä. Järviän kylätontilla sijaitsevista kaapelilinjoista osa oli pellolla Vatajantien vieressä pohjoispuolella, osa kulki nykyään asuttujen rakennusten lomassa.

Valvotuista kaapelilinjoista pohjoisempi sijaitsee muuna kulttuuriperintökohteena tunnetun Vatajan historiallisen kylätontin (mj. rek. nro 1000021337) koillis- ja itäpuolella. Idässä kaapelilinjaus kulkee osittain isojakokartan (Hornborg 1777, 1782-3) mukaan asemoidun kylätontin alueen reunassa (kartta 1). Ensimmäinen maininta Vatajasta erillisenä kylänä on vuodelta 1540, jolloin siellä mainitaan olevan kuusi taloa. Vuoden 1777, 1782-3 isojakokartalle (Hornborg) on merkitty neljä taloa ja idempänä kaksi (Iso-Pällin kohdalla). Kylätontin alue on rakennettua ja edelleen asuttu. (Jussila 2009, 31-32)

Järviän (Isojärvi) historiallinen kylätontti (mj. rek. nro 1000021338) mainitaan kylänä 1540, joskin yksittäinen maininta kylän talosta on jo vuodelta 1524. Vuonna 1540 kylässä oli kuusi taloa, joista Pohjan talo sijaitsi erillään kauempana. 1777, 1782-3 (Hornborg) kartalla kylätontilla näkyy neljä taloa ja viides tontista 80 m luoteeseen (kuva 3). Kylätontti on kallioinen, sen eteläosassa saattaa olla arkeologisessa mielessä ehjää maastoa, jossa muinaisjäännöstä voi olla jäljellä. Kylätontti on inventoinnin (Jussila 2009) mukaan suurelta osin tuhoutunut.

Kuva 3. Ote Hornborgin (1777, 1782-3) isojakokartasta. Kartan länsireunassa neljän talon ryhmänä Vatajan kylätontin ydinalue ja idässä nykyisen Vatajantien linjauksen eteläpuolella neljä Järviän (Isojärvi) kylätontin taloa. Viides taloista sijaitsee erillisellä tontilla ryhmäkylän länsipuolella. Vatajan ja Järviän kyläkeskusten välissä, tien pohjoispuolella on nykyisen Iso-Pällin tilan alueella sijaitsevat kaksi Vatajaan kuulunutta taloa. Kylien eteläpuolella lainehtii vielä nykyään kuivattu Vankimus-järvi.

1.3 Käytetyt metodit

Arkeologinen valvonta suoritettiin useassa osassa maaliskuun ja syyskuun 2013 välisenä aikana. Vaikka kyseessä ovat historialliset kylätontit on luokiteltu muinaisjäännösrekisterissä nk. muiksi kulttuuriperintökohteiksi, sovittiin Museoviraston alueesta vastaavan intendentin kanssa, että tutkimuksiin haetaan varmuuden vuoksi tutkimuslupaa. Arkeologisessa valvonnassa oli tavoitteena havaita ja dokumentoida historiallisten Vatajan ja Järviän (Isojärvi) kylätonttien alueella mahdollisesti maakaapeloinnin kaivutyön aikana esiin tulevat ja historiallisiin kyläpaikkoihin liittyvät kulttuurikerrokset ja rakenteet. Valvonnan edetessä suunnitelmat koskien maakaapeloinnin sijaintia muuttuivat kahteen otteeseen. Muutoksista oltiin Heiskanen & Luoto Oy:n toimesta yhteydessä niin Pirkanmaan maakuntamuseoon kuin Museovirastoonkin.

Vatajan kylätonttiin liittyvät maakaapeloinnin kaivutyöt jouduttiin tekemään kevättalvesta, jolloin maassa oli vielä lunta. Ennen maakaapelointiin liittyvän kaivutyön aloittamista kaivet-

tava alue puhdistettiin lumesta kaivinkoneella ja/tai käsin lapioiden ja harjaamalla. Valvotavan alueen routakerroksen paksuus vaihteli olleen 5 – 50 cm. Routakerros ei pääsääntöisesti ulottunut maakerrokseen, joissa mahdollisesti saattoi olla arkeologisesti mielenkiintoisia ilmiöitä, vaan rajoittui alueella olevien peltojen kyntökerrokseen tai pihamaiden sekoittuneisiin täyttökerrokseen. Kohdissa, joissa routakerros oli paksumpi kuin 15 cm, käytettiin sen sulattamiseen routamattoja ennen kaivutyön aloittamista. Routamattojen annettiin lämmittää alla olevaa maannosta muutamien päivien ajan. Kun matot poistettiin, oli lumi ja routa sulanut mattojen kattamalta alalta, ja kaivu ja sen valvonta voitiin suorittaa (kuvat 4 ja 5). Kaivaminen tehtiin valaistukseltaan ja sääolosuhteitaan riittävän suotuisissa olosuhteissa mahdollisten havaintojen tekemistä ja arkeologisten ilmiöiden dokumentointia ajatellen. Käytännössä tämä tarkoitti sitä, että kevättalvella valvontaa voitiin suorittaa klo 9 – 15 välillä. Suurin osa valvontaa suoritettiin kuitenkin roudattomissa ja lumettomissa olosuhteissa huhtikuun ja syyskuun aikana.

Kaivetun ja valvotun maakaapelikaistan leveys oli noin 0,5 metriä ja sen loppusyvyys noin 80 cm (kuva 6). Kaivutyö suoritettiin kaapelointisyvyyteen ohuissa, noin 10 cm paksuisissa kerroksissa arkeologien valvoessa kaivamista. Paljastuneet rakenteet ja kulttuurikerrokset dokumentoitiin valokuvaamalla, karttapiirroksin ja sanallisilla dokumenteilla. Esinelöydöt varauduttiin ottamaan talteen löytöyhteyden ja informaatioarvon mukaan. KM-kokoelmiin luettelaitavia löytöjä ei valvonnan yhteydessä kuitenkaan saatu.

Kuva 4. Routamatto asennettuna Vatajan kylätontilla, Rekun vanhan päärakennuksen luoteispuolelle. (Kuva: Sastamala, Vatajan ja Järviän (Isojärvi) historiallisten kylätonttien alueiden maakaapelointityön arkeologinen valvonta 2013: 1)

Kuva 5. Routamaton sulattamaa alaa Vatajan kylätontilla. (Kuva: Sastamala, Vatajan ja Järviän (Isojärvi) historiallisten kylätonttien alueiden maakaapelointityön arkeologinen valvonta 2013: 2)

Kuva 6. Kaapelikaivantoa Vatajan kylätontilla, Rekun päärakennuksen länsipuolella. (Kuva: Sastamala, Vatajan ja Järviän (Isojärvi) historiallisten kylätonttien alueiden maakaapelointityön arkeologinen valvonta 2013: 6)

Kenttätyövaiheessa tehdyt havainnot dokumentoitiin kirjaamalla niistä muistiinpanoja, valokuvaamalla digitaalikameralla sekä merkitsemällä havainnot ja kaapelikaivanto kaapelilinjan suunnitelmakarttaan. Jälkityövaiheessa kartat piirrettiin puhtaaksi käyttäen MapInfo GIS -paikkatieto-ohjelmistoa ja digitaalikuvat talletettiin Kulttuuriympäristöpalvelut Heiskanen & Luoto Oy:n arkistoon.

2 Havainnot

2.1 Vatajan kylätontti

Vatajan historiallisen kylätontin alueella ja lähistöllä suoritettu kaapelilinjan kaivu sijoittui kokonaan nykyistä rakennuskantaa käsittävälle alueelle Vatajantien ja Jokipohjantien risteuksen tuntumaan. Alueen maannosten havaittiin kautta linjan olevan sekoittuneita; kylätontin myöhempään vaiheeseen ajoittunut maankäyttö oli tuhonnut käytännössä kaikki varmat sen käytön varhaisvaiheisiin liittyvät jäljet kaapelikaivannon kohdalta. Maannos koostui pintakerroksen alla pääasiassa sekoittuneesta sorasta, jonka joukossa oli paikoin tiilimurskaa sekä resentejä löytöjä. Sorakerroksen alla oli noin 80 – 100 cm syvyydessä alueen luonnollinen pohjamaa, harmaa savi.

Yhtenäistä, eheää kulttuurikerrosta oli havaittavissa kaapelikaivannon pohjoisosassa sijaitsevan suulin edustalla, rakennuksen lounaispuolella (kartta 3). kohdalta. Noin 40 cm maanpinnan alapuolella oleva ja tummanruskeasta hiesusta/hiekasta koostunut kulttuurikerros sisälsi iältään nuoria löytöjä: tiilimurskaa, punasaviastiankappaleita ja astialasia (kuva 7). Löytöjen perusteella kerrostuma voitiin ajoittaa olevan peräisin 1900-luvun alkupuolelta.

Kuva 7. 1900-luvun alkuun ajoittuva kulttuurikerros Vatajan kylätontilta. (Kuva: Sastamala, Vatajan ja Järviän (Isojärvi) historiallisten kylätonttien alueiden maakaapelointityön arkeologinen valvonta 2013: 3)

Rekun tilan vanha päärakennus sijaitsee Vatajantien ja Jokipohjantien risteyksessä, sen kaakkoispuolella. Päärakennuksen, joka lienee iältään noin satavuotias, länsikulman kohdalla, ETRS-TM35FIN-tasokoordinaattien P: 6808139, I: 291099 osoittamassa kohdassa havaittiin noin 80 cm syvyydessä pohjamaan eli harmaan saven seassa kaksi lautaa. Toinen

laudoista (kuva 8) saatiin lähes kaivettua lähes ehjänä, toinen kuitenkin oli liian maatunut. Laudat eivät vaikuttaneet liittyvän mihinkään rakenteeseen, mikä varmistettiin kaivamalla aluetta esiin laajemmin niiden löytöpaikan ympäriltä. Ehjänä esiin saatu lauta oli pituudeltaan noin 1,2 m ja leveydeltään 0,25 m. Lautaa ei voitu ajoittaa epämääräisen kontekstinsa perusteella.

Kuva 8. Rekun vanhan päärakennuksen länsikulman luota löytynyt leveä lauta. (Kuva: Sastamala, Vatajan ja Järviän (Isojärvi) historiallisten kylätonttien alueiden maakaapelointityön arkeologinen valvonta 2013: 4)

Vatajan kylätontin itäreunalle suunnitellun muuntamorakennuksen paikkaa kaivettaessa havaittiin koordinaattien P: 6808117, I: 291090 osoittamassa kohdassa noin 0,5 m syvyydessä leveydeltään 0,4 m oleva tummanruskean hiekan raita muutoin vaaleahkon soran seassa (kartta 3, kuva 9). Hiekkaraita sisälsi halkaisijaltaan 0,2 – 0,4 m olevia kiviä sekä tiiliä. Ilmiö tulkittiin iältään nuorehkoksi salaojaksi, joka lienee peräisin 1900-luvun alkupuolelta.

Kuva 9. Muuntamon paikkaa kaivettaessa havaittiin koillis-lounaissauntainen hiekkaraita, joka sisälsi kiviä ja tiiliä. Ilmiö tulkittiin 1900-luvun alkupuolelta peräisin olevaksi salaojaksi. (Kuva: Sastamala, Vatajan ja Järviän (Isojärvi) historiallisten kylätonttien alueiden maakaapelointityön arkeologinen valvonta 2013: 5)

2.2 Järviän (Isojärvi) kylätontti

Järviän (Isojärvi) kylätontin alueella maakaapelilinja kulki suurelta osin Vatajantien pohjoispuolella, lähellä tienpenkkaa. Lähes puolet valvotusta kaapelilinjauksesta kulki lisäksi pellossa (kuva 10). Havainnot Järviän kylätontin osalta jäivät vähäisiksi. Pellolla sijaitsevien linjanosien alueella maannos koostui peltokerroksesta ja sen alaisesta alueen luonnollisesta pohjamaasta eli savesta. Järviän kylätontin pohjoisin valvottu ja yksityiselle kiinteistölle (Vatajantie 141) johtava linjanosa kulki osin pellossa, osin talon pihamaalla (kuva 11). Maannos pihamaalla oli pintaturpeen alla löydötöntä moreenia (kuva 12). Asuinrakennuksen luoteispäässä, ETRS-TM35FIN-koordinaattien P: 6807707, I: 291353 osoittamassa kohdassa oli kuitenkin maan päälle havaittavissa rakennuksen perustusten jäännökset. Kaapelilinjaus kiersi perustuksen, jonka ikää ei silmämääräisesti havainnoimalla voitu selvittää. Perustusten maan päälle näkyvä osa oli kooltaan 6 x 7 m. Paikallisen informantin mukaan perustukset liittyisivät 1900-luvulla purettuun rakennukseen. Asuinrakennuksen seinässä, jolle kaapelikaivanto johdettiin, oli ruuvattuna rautainen lapionkärki (kuva 13). Esine saattaa olla hyvinkin yli sata vuotta vanha.

Kuva 10. Kaapelikaivantoa Järviän kylätontin luoteispuolisella pellolla. (Kuva: Sastamala, Vatajan ja Järviän (Isojärvi) historiallisten kylätonttien alueiden maakaapelointityön arkeologinen valvonta 2013: 7)

Kuva 11. Järviän kylätontin pohjoisimmalle, yksittäiselle talolle johtava kaapelikaivanto kulki osin pellolla, osin pihamaalla. (Kuva: Sastamala, Vatajan ja Järviän (Isojärvi) historiallisten kylätonttien alueiden maakaapelointityön arkeologinen valvonta 2013: 8)

Kuva 12. Järviän kylätontin pohjoisimmalle, yksittäiselle talolle johtavan kaapelikaivannon pihamaalla kulkevaa osuutta. Pihalla oleva rakennuksen perustus jää kuvassa vasemmalla olevan pensaikon alle. (Kuva: Sastamala, Vatajan ja Järviän (Isojärvi) historiallisten kylätonttien alueiden maakaapelointityön arkeologinen valvonta 2013: 9)

Kuva 13. Rautainen lapinkärki ruuvattuna talon seinään osoitteessa Vatajantie 141. (Kuva: Sastamala, Vatajan ja Järviän (Isojärvi) historiallisten kylätonttien alueiden maakaapelointityön arkeologinen valvonta 2013: 10)

lältään nuori ilmiö havaittiin myös kiinteistölle osoitteessa Vatajantie 155 johtavalta kaapelilinjaukselta (P: 6807681, I: 291472). Asuinrakennuksen pohjoiskulmasta noin 2 – 6,5 m päässä oli kaapelilinjauksen kohdalla havaittavissa 55 cm syvyydessä paksuudeltaan noin 40 cm oleva kerros tummanruskea, noensekainen hiekkamaannos, jonka seassa oli tiiltä ja lasia (kartta 4, kuva 14). Löytöjen perusteella kulttuurikerros ajoittuisi 1900-luvulle.

Kuva 14. 1900-luvulle ajoittuva kulttuurikerros sisälsi tiiltä sekä resenttiä lasia. (Kuva: Sastamala, Vatajan ja Järviän (Isojärvi) historiallisten kylätonttien alueiden maakaapelointityön arkeologinen valvonta 2013: 11)

Kuva 15. Kokonainen tiili 1900-luvun kulttuurikerroksesta. (Kuva: Sastamala, Vatajan ja Järviän (Isojärvi) historiallisten kylätonttien alueiden maakaapelointityön arkeologinen valvonta 2013: 12)

Osoitteeseen Vatajantie 151 kulkeva maakaapelilinjaus oli täysin löydötön. Maannos alueella oli hiekkaa ja moreenia (kuva 16). Vatajantien varressa tien pohjoispuolisella alueella, jossa sijaitti talojen ulkorakennuksia, maannokset olivat kauttaaltaan sekoittuneita. Palaneita kiviä ja tiiltä sisältäviä sekoittuneita kerroksia oli havaittavissa laajalti tien pohjoispuolisella alueella (kartta 4, kuva 17). Merkkejä kiinteästä muinaisjäännöksestä ei tälläkään alueella ollut havaittavissa.

Kuva 16. Osoitteeseen Vatajantie 151 pistävältä kaapelikaivannolta ei tehty havaintoja. (Kuva: Sastamala, Vatajan ja Järviän (Isojärvi) historiallisten kylätonttien alueiden maakaapelointityön arkeologinen valvonta 2013: 14)

Kuva 17. Sekoittuneet maakerrokset Vatajantien pohjoispuolella saattoivat olla parhaimmillaan lähes metrin paksuisia. (Kuva: Sastamala, Vatajan ja Järviän (Isojärvi) historiallisten kylätonttien alueiden maakaapelointityön arkeologinen valvonta 2013: 13)

3 Yhteenveto

Kulttuuriympäristöpalvelut Heiskanen & Luoto Oy suoritti arkeologisen valvonnan Sastamalan Vatajan ja Järviän (Isojärvi) kylätonttien alueilla. Kylätontit on luokiteltu muinaisjäännösrekisterissä nk. muiksi kulttuuriperintökohteiksi. Valvonta liittyi sähkölinjan ilmajohtojen maakaapelointiin ja kahden uuden muuntamon alan kaivutyöhön. Valvonnan yhteydessä ei havaittu merkkejä kiinteästä muinaisjäännöksestä. Maannokset kylätonttien alueella ja lähistöllä kaapelilinjauksilla ja muuntamoiden kohdalla olivat joko sekoittuneita tai niissä havaitut ilmiöt nuoria.

Akaan Viialassa 12.11.2013

Kirsi Luoto

FM, arkeologi

4 Lähteet

Painamattomat lähteet:

Jussila, Timo 2009. Sastamalan Stormin, Kärppälä ja Karkunkylän seudun vesihuoltoverkoston alueen muinaisjäännösinventointi. Mikroliitti Oy.

Painetut lähteet:

Niukkanen, Marianna 2009. Historiallisen ajan kiinteät muinaisjäännökset, tunnistaminen ja suojelu. Museoviraston Rakennushistorian osaston oppaita ja ohjeita 3.

Piilonen, Juhani 2007. Sastamalan historia 2, 1300-1860. Vammala.

Kartat:

Kansallisarkisto:

Hornborg, P. 1777, 1782-3. Charta delen nro 5 öfver Lahdensoppi samfällighets ägor. Sig. A 106 1/18.

Liite 1. Digitaalkuvaluettelo

Kuvannut Kirsi Luoto 2013. Kuvat on arkistoitu Kulttuuriympäristöpalvelut Heiskanen & Luoto Oy:n arkistoon.

Kuva	Aihe	Kuvattu suunnasta	Pvm
1	Routamatto käytössä Vatajan kylätontilla	koillinen	8.4.
2	Alue Vatajan kylätontilla routamaton poiston jälkeen.	koillinen	10.4.
3	Vataja: suulin edustan resentti kulttuurikerros.	kaakko	10.4.
4	Rekun vanhan päärakennuksen vierestä savimaasta löydetty lankku.	-	10.4.
5	Vatajan kylätontilta muuntamon kodalta löydetty salaoja.	koillinen	27.3.
6	Kaapelikaivantoa Vatajan kylätontilla Rekun vanhan päärakennuksen luoteispuolella.	lounas	10.4.
7	Kaapelikaivantoa Järviän (Isojärvi) kylätontin luoteispuolella pellolla, tien vieressä.	kaakko	29.7.
8	Kaapelilinja Järviän kylätontin pohjoisimmalle tontille.	lounas	30.7.
9	Kaapelilinja Järviän kylätontin pohjoisimmalle tontille.	luode	30.7.
10	Vanha rautainen lapionkärki seinään ruuvattuna.	-	30.7.
11	1900-luvulle ajoittuva kulttuurikerros Järviän kylätontilla.	kaakko	31.7.
12	Tiili 1900-luvun kulttuurikerroksesta.	-	31.7.
13	Sekoittuneita kerroksia Vatajantien pohjoispuolella Järviän kylätontin läheisyydessä.	luode	31.7.
14	Kiinteistöliittymä osoitteeseen Vatajantie 151.	koillinen	31.7.

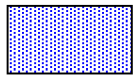

SASTAMALA
VATAJAN JA JÄRVIÄN (ISOJÄRVI) HISTORIALLISTEN KYLÄTONTTIEN ARKEOLOGINEN
VALVONTA 2013

KARTTA 1. VALVOTUT ALUEET VATAJAN (VATAJA) KYLÄTONTILLA

Mk 1: 1000

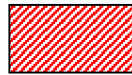
piirt. Kirsi Luoto

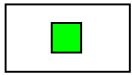
Vatajan (Vataja) kylätontti

maakaapeli

arkeologisesti valvottu alue

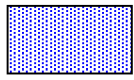
muuntamo

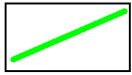
KARTTA 2. VALVOTUT ALUEET JÄRVIÄN (ISOJÄRVI) KYLÄTONTILLA

MK 1: 1500

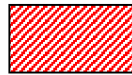
piirt. Kirsi Luoto

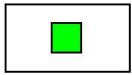
Järviän (Isojärvi) kylätontti

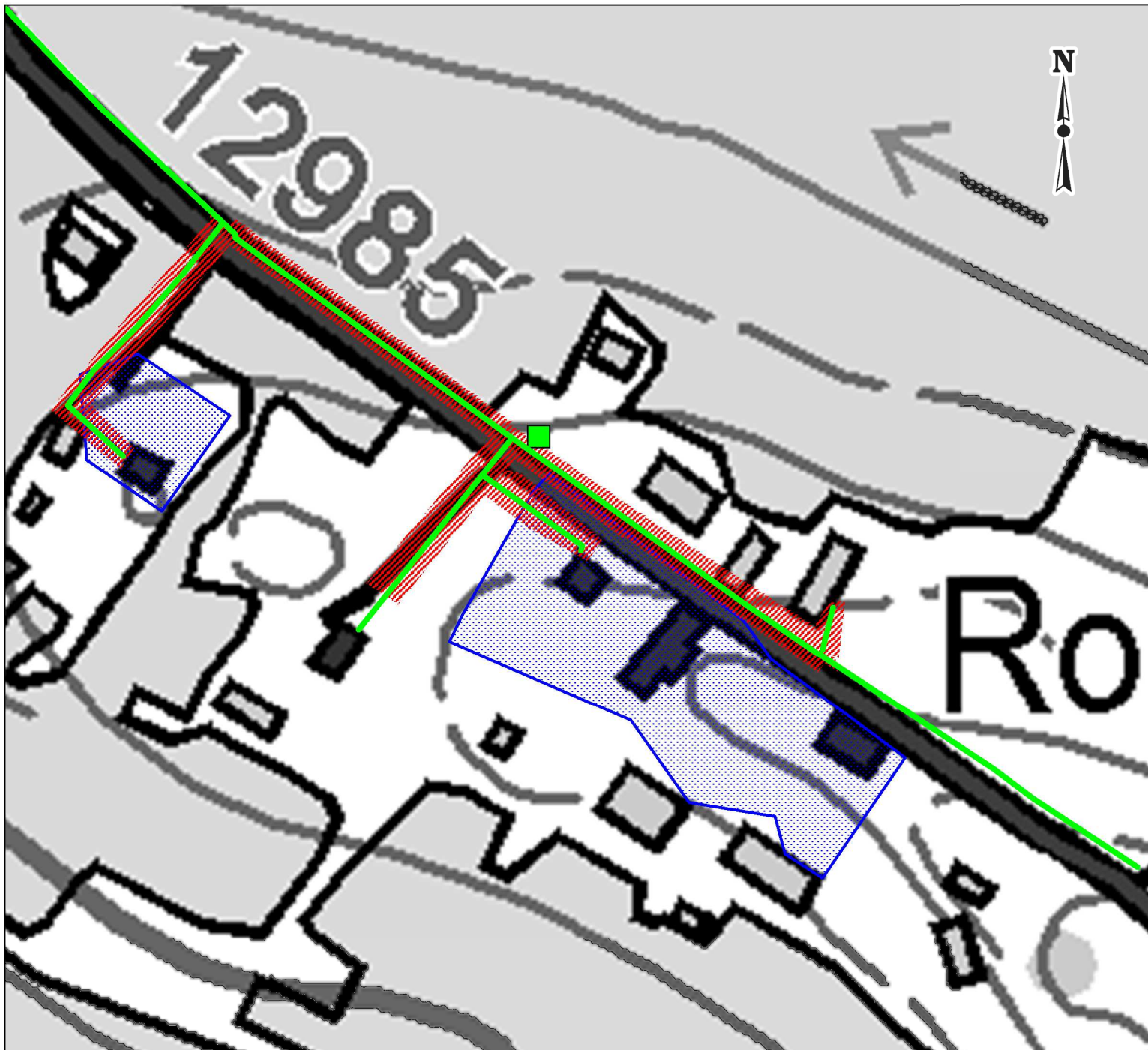
maakaapelilinja

arkeologisesti valvottu alue

muuntamo

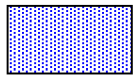

KARTTA 3. HAVAINNOT VATAJAN (VATAJA) KYLÄTONTILLA

Mk 1: 1000

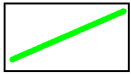
piirt. Kirsi Luoto

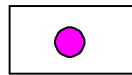
Vatajan (Vataja) kylätontti

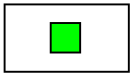
1900-luvun kulttuurikerros

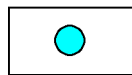
maakaapeli

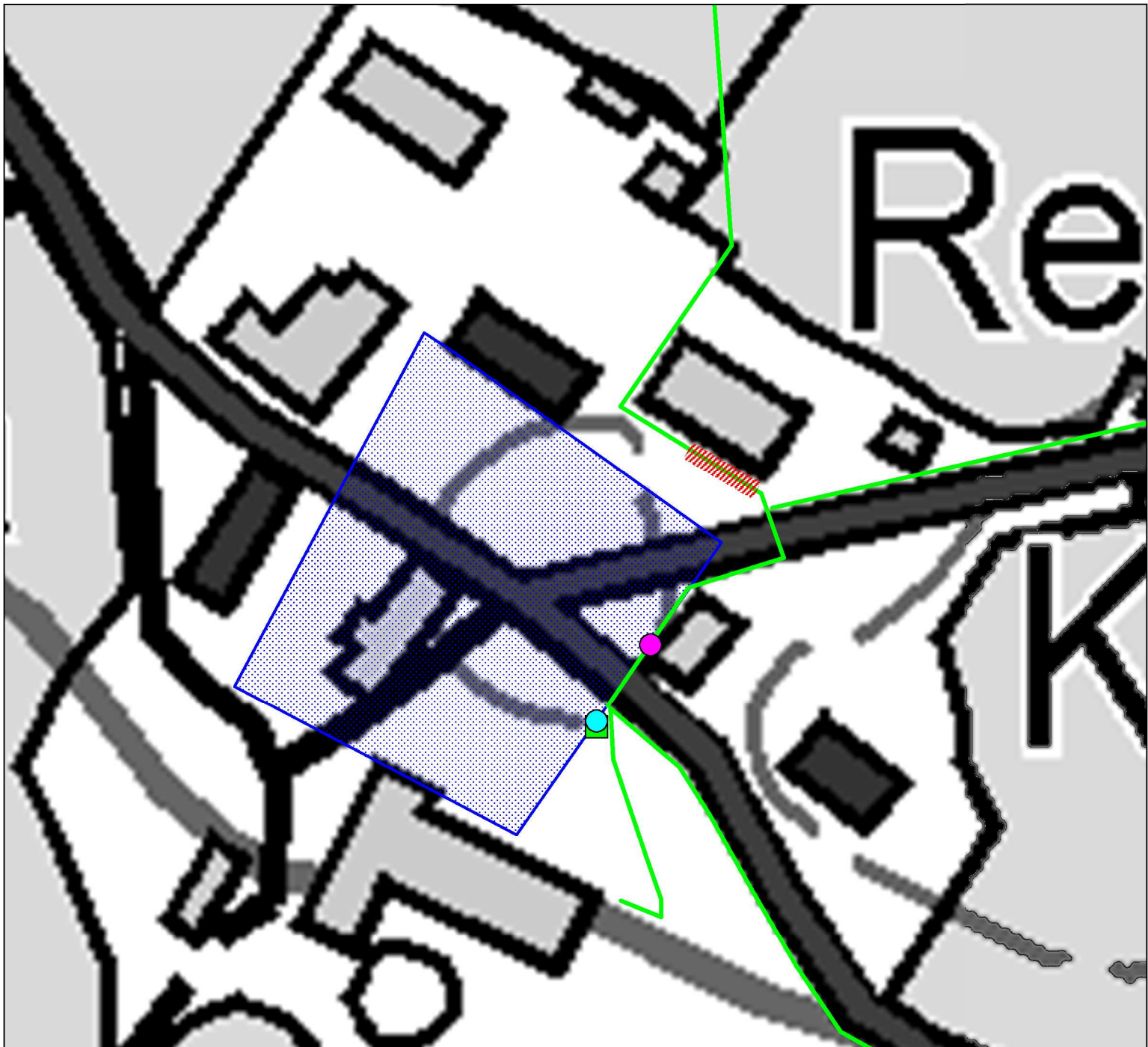
puulankku savessa

muuntamo

salaoja (tiiliä ja kivä)

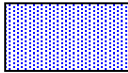

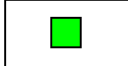

SASTAMALA
VATAJAN JA JÄRVIÄN (ISOJÄRVI) HISTORIALLISTEN KYLÄTONTTIEN ARKEOLOGINEN
VALVONTA 2013

KARTTA 4. HAVAINNOT JÄRVIÄN (ISOJÄRVI) KYLÄTONTILLA

MK 1: 1250

piirt. Kirsi Luoto

	Järviä (Isojärvi) kylätontti		sekoittunutta maata, joukossa tiiltä ja palaneita kiviä
	maakaapeli		1900-luvun rakennukseen liittyvä kulttuurikerros
	muuntamo		rakennuksen perustus

